

[H. Chr. Petersen.]

er stor og kan bringe Overraskelser, og vi er noget forberedt paa, at det ogsaa kan ske i dette Spørgsmaal.

Jeg vil gerne sige, at var vi Købmænd sikre paa, at det, der forlanges af os, var nødvendigt for Landets Velfærd, saa findes der ikke en Købmand i Landet, som ikke var villig til at ofre sine Interesser. Men vi er her ved et Kærnepunkt, som jeg gerne vil dvæle lidt ved. Vi begynder at tvivle om, at det alene er af handelspolitiske, valutamæssige og beskæftigelsesmæssige Grunde, disse Restriktioner opretholdes. Vi synes at kunne mærke, at andre, snævrere politiske Formaal trænger sig frem og kræver mere og mere Plads, nemlig den saakaldte Planøkonomi og Socialisering. Da Valutaloven traadte i Kraft, saa vi, at den ikke mødte nogen Modstand. Det var i Landets kritiske Dage; vi var alle villige til at ofre vor Skærv for at hjælpe vort Land ud over Vanskelighederne, og der er af mange private Købmænd og ogsaa af Kommuner ofret mange Penge paa at dirigere Handelen til England, saaledes som det dengang blev anvist os, fordi vi gerne vilde være gode Borgere og ikke se paa vore snævrere Interesser. Senere saa vi noget, der ikke hørte Valutaloven til, begynde at trænge sig frem, idet beskæftigelsesmæssige Hensyn blev taget i Brug og resulterede i, at Industrien kunde lukke sine Folk ind; men samtidig maatte Handelen lukke sine ud. Man havde Fornemmelsen af, at Fagforeningsbogen spillede ind i dette Forhold. Jeg tør ikke sige, om dette passer; det er maaske sagt med Urette; men vi fornem noget saadant.

Nu har jo imidlertid ogsaa dette beskæftigelsesmæssige Hensyn spillet Fallit. Vi staar i Dag med over 100.000 arbejdsløse, trods det at det hverken er Vinter eller Frost, og dette kolossale Tal vil jo forøges Dag for Dag, saa det ser temmelig mørkt ud. Hertil kommer, at den højtærede Minister for nylig har maattet meddele, at nu maatte Industrien indskrænkes. Der nægtes Indførsel af Maskiner her til Landet, thi nu kræver Udlandet, at vi skal tage færdige Varer. Jeg beklager, at den højtærede Handelsminister saa sent er kommet til denne Erkendelse. Vi Købmænd har talt meget om det. Vi kunde godt se, at det maatte komme dertil, at vi ikke kunde blive ved at sende færdige Varer til Udlandet i Form af Smør, Ost og Flæsk og saa tro, at de ude i Industrilandene kunde lade deres Arbejdere, som skulde beskæftige sig med Industri, gaa ledige. Jeg er over-

bevist om, at dette Krav fra Udlandet desværre vil trænge sig paa Dag for Dag, at Industriens glade Dage er forbi; og at de kommer til at fortryde den Stilling, de hidtil har taget ved at stole paa Valutacentralen. Thi selv en Handelsminister, som skal sælge sine Varer, kan ikke modstaa de Krav, der kommer fra den modsatte Side, som ogsaa skal sælge sine Varer.

Havde Ministeren været en praktisk Handelsmand, saa havde det, som nu skal styrtes i Grus, den Industri, som er overkomplet, været undgaaet. Men vi styres desværre ikke herhjemme paa Handelens Omraade af Handelsmænd; vi mærker Kontorvisdommen, og derved stivner god Foretagsomhed, Energi og slappes. Fortsætter man i den Retning, ja, saa ender vi naturligvis med, som vi vel skal ende, at blive Uddelere eller Funktionærer alle sammen. Lad os haabe, at det bliver med Pension; men jeg er bange for, at Landet ikke kan yde den.

Jeg spørger: Kan Samfundet være tjent med, at de Mænd, som findes, med de klare Hjernener, med den gode Forstaaelse, med Fremsynet, ikke kan faa Lov til at have frit Spillerum? Vi har jo dog hidtil set, at saadanne Mænd kunde skabe gode Virksomheder baade indenlands og udenlands til Gavn for Arbejderbefolkningen og til Gavn for Nationen. Under de Forhold, vi lever under og vel skal leve under længe, er det udelukket.

Jeg tvivler paa, at det udelukkende er af valutariske og de andre af mig nævnte Hensyn, at Handelsministeren holder saa stærkt paa at ville have det hele ind under sine Restriktioner. Man har nu set i Ugevis, at der har været trukket Tov fra vor Side om at skabe saa megen Frihed som muligt for Handelen; men der var ikke noget at gøre, Landets Interesser krævede, at alt skulde lægges ind under Restriktioner, saaledes at der kunde handles paa det Grundlag. Og vi saa den højtærede Handelsminister stampe imod med en Energi, som var en bedre Sag værdig. Men pludselig skete der noget af et Mirakel. Pludselig rullede 140 Millioner ind paa en Friliste. Jeg tillader mig at spørge: Hvorledes kan det lade sig gøre, naar man i flere Uger slet ikke har kunnet tænke sig, at mere end en Million maatte komme paa Frilisten? Jeg spørger den højtærede Handelsminister: Kan Ministeren ikke forstaa, at vi begynder at tvivle om, at der virkelig er Alvor bag ved dette? Man maatte saa at sige, for at bruge et eget Udtryk, presse disse Poster paa Listen ud af Sidebenene paa Handelsministeren, skønt